

Lovforslaget opstiller 2 tidsfrister, der skal overholdes, hvis skadelidte vil bevare sit erstatningskrav, dels en 3 års frist fra skadens indtræden, og dels en frist på 10 år fra det tidspunkt, da produktet blev bragt i omsætning.

Det skal understreges, at forslagens § 10 kun vedrører forholdet mellem skadelidte og producenten, mens eventuelle regreskrav mellem en leverandør, jfr. § 4, og en producent eller mellem flere producenter forældes efter dansk rets almindelige forældelsesregler.

I overensstemmelse med almindelige bevisbyderegler påhviler det producenten at føre bevis for, at fristen henholdsvis i stk. 1 eller stk. 2 er udløbet.

Til stk. 1

Bestemmelsen svarer til direktivets artikel 10 og opstiller en frist på 3 år, inden for hvilken skadelidte skal gøre sit erstatningskrav gældende mod den, der er ansvarlig i medfør af forslages § 4. Forslaget indebærer en forkortelse af dansk rets almindelige forældelsesfrist på 5 år, jfr. 1908-lovens § 1, nr. 5.

Baggrunden for direktivets og dermed lovforslagets regler om forældelse er bl.a. et ønske om at fastsætte ensartede forældelsesfrister i samtlige medlemsstater.

Fristen regnes fra det tidspunkt, da skadelidte havde eller burde have kendskab til skaden, defekten og producentens navn og opholdssted. Det er efter bestemmelsen uden betydning, hvornår den skadevoldende handling indtræffer. Går der noget tid, inden skaden viser sig, regnes fristen først fra dette senere tidspunkt. I mange tilfælde vil det ikke være muligt at beregne erstatningskravets størrelse før på et senere tidspunkt. Dette vil f.eks. være tilfældet, hvor skadelidte skal have erstatning for varigt mén eller for nedsat eller tabt erhvervs-evne. Dette forhold har imidlertid ingen indflydelse på forældelsesfristen, der stadig skal regnes fra det tidspunkt, da skadelidte havde eller burde have kendskab til selve skaden. Dette er næppe i overensstemmelse med fortolkningen af bestemmelsen i § 2 i 1908-loven, hvor fristen for så vidt angår godtgørelse for varigt mén og erhvervssevnetabserstatning formentlig først regnes fra det tidspunkt, hvor tilstanden er blevet stationær. Til gengæld kan forældelsen efter lovforslaget afbrydes blot ved anerkendelse af erstatningspligten. Der henvises herom til bemærkningerne til stk. 3.

Skadelidte skal endvidere vide eller burde have vidst, at der var tale om en produktskade. I mange tilfælde vil det være klart for forbrugeren, at ska-

den skyldes en defekt ved et bestemt produkt. I andre tilfælde vil det derimod kræve nærmere undersøgelser, før det kan konstateres, om skaden skyldes en defekt ved produktet eller andre omstændigheder. I disse tilfælde regnes 3 års fristen først fra det tidspunkt, da det er eller bør være klart for skadelidte, at der er tale om en produktskade.

Det er endvidere en betingelse, for at forældelsesfristen begynder at løbe, at skadelidte har fået eller burde have fået kendskab til producentens navn og opholdssted. Det er naturligt, at forældelsesfristen først begynder at løbe fra det tidspunkt, da skadelidte havde en sådan viden om den ansvarliges identitet, at han kunne indlede forhandlinger med ham eller eventuelt anlægge sag.

Begrebet opholdssted skal fortolkes i overensstemmelse med den praksis, der har udviklet sig vedrørende forståelsen af det tilsvarende begreb i 1908-lovens § 3.

Retter skadelidte henvendelse til sin egen leverandør jfr. § 4, stk. 3, og henviser denne ham til producenten eller importøren eller en tidligere leverandør, begynder 3 års fristen i relation til den pågældende først at løbe fra det tidspunkt, da skadelidte fik oplysning om henholdsvis den pågældende producent, importør eller leverandørs navn og opholdssted.

Til stk. 2

Bestemmelsen indeholder en tidsmæssig begrænsning af ansvaret til 10 år fra det tidspunkt, da produktet blev bragt i omsætning. Ansvar efter lovforslaget kan ikke gøres gældende efter fristens udløb, og fristen kan ikke udvides f.eks. på grund af undskyldende uvidenhed om skaden, defekten eller den ansvarliges navn og opholdssted. Derimod kan 10 års fristen i overensstemmelse med stk. 3 afbrydes, hvis skadelidte inden fristens udløb anlægger sag mod vedkommende producent eller opnår dennes anerkendelse af erstatningspligten. Reglen finder ikke anvendelse, såfremt skadelidte påstår sig tillagt erstatning i medfør af dansk rets almindelige erstatningsregel – culpereglen. Der henvises herom til bemærkningerne nedenfor til § 11.

Baggrunden for 10 års fristen er bl.a., at produkter i tidens løb er udsat for slid og ælde. Det bliver derfor stadig vanskeligere for den ansvarlige at bevise, at den skadevoldende defekt ikke fandtes, da produktet forlod producentens rådighed, eller at den er opstået senere f.eks. på grund af slitage.